SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2026-2029*
(skrajne daty)
Rok akademicki 2028/2029

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Medycyna Katastrof**
Kod przedmiotu*	**MK**
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Ratownictwa Medycznego
Kierunek studiów	RATOWNICTWO MEDYCZNE
Poziom studiów	STUDIA I STOPNIA
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	**Rok III sem 5,**
Rodzaj przedmiotu	Nauki kliniczne
Język wykładowy	POLSKI
Koordynator	**dr n. o zdr. Dawid Filip**
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	**Liczba pkt. ECTS**
5	30	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

✔ **zajęcia w formie tradycyjnej**

☐zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (**egzamin, zaliczenie z oceną,** zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ – SEM. 5

EGZAMIN – SEM. 5

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa znajomość KPP, MCR, zasady pierwszej pomocy

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Celem kształcenia w zakresie medycyny katastrof jest przygotowanie studentów do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zasad prowadzenia akcji ratunkowej w wypadkach masowych i katastrofach oraz zasad udzielania pomocy poszkodowanym w miejscu w zdarzeniach o charakterze masowym.
C2	Celem kształcenia w zakresie medycyny katastrof jest przygotowanie studentów do planowania działań ratowniczych, oceny ryzyka oraz prowadzenia akcji ratunkowej w zdarzeniach masowych oraz współpracy z innymi służbami.
C3	Celem kształcenia w zakresie medycyny katastrof jest ukształtowanie postawy w trosce o zdrowie i życie poszkodowanych w zdarzeniach masowych oraz odpowiedzialności za ich bezpieczeństwo.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych [1]
EK_01	zasady dekontaminacji	C.W21
EK_02	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia	C.W81
EK_03	zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych, a także zasady zarządzania akcją medyczną w trakcie zdarzenia z dużą liczbą poszkodowanych	C.W82
EK_04	procedury medyczne i działania ratunkowe w stanach zagrożeń środowiskowych	C.W93
EK_05	rodzaje katastrof, procedury medyczne i działania ratunkowe podejmowane w zdarzeniach z dużą liczbą poszkodowanych	C.W94
EK_06	procedury medyczne i działania ratunkowe związane z wystąpieniem zagrożenia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego lub nuklearnego	C.W95
EK_07	rodzaje zagrożeń terrorystycznych oraz zasady przeciwstawiania się atakom terrorystycznym i bioterrorystycznym, a także prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego	C.w96
EK_08	etyczne aspekty postępowania ratowniczego w zdarzeniach z dużą liczbą poszkodowanych	C.W97

[1] W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_09	identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne	C.U25
EK_10	ocenić wskazania do transportu pacjenta do jednostki wyspecjalizowanej, w szczególności do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego lub kardiologii inwazyjnej oraz do centrum leczenia oparzeń	C.U35
EK_11	dokonać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych	C.U63
EK_12	wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku zdarzenia z dużą liczbą poszkodowanych	C.U74
EK_13	wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku wystąpienia zagrożenia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego lub nuklearnego	C.U75

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne sem 5.
Podstawowe pojęcia z zakresu medycyny katastrof. Zakres i charakter medycyny katastrof. Definicja i rodzaje zdarzeń masowych i katastrof. Klasyfikacja zdarzeń, podział katastrof wg WHO. „Złota godzina". „Platynowe 10 minut". Łańcuch przeżycia. Specyfika zdarzenia masowego i sytuacji szczególnej. Karta segregacji medycznej. System Państwowego Ratownictwa Medycznego.
Segregacja medyczna w zdarzeniach masowych. Pojęcie segregacji medycznej. Zestawy segregacyjne. System segregacji poszkodowanych START. Grupy segregacyjne. Inne systemy segregacji poszkodowanych. Segregacja wtórna.
Organizacja akcji ratunkowej w zdarzeniach masowych. Organizacja działań ratunkowych, System zarządzania i koordynacja działań medycznych. Dekontaminacja, punkt medyczny. Transport. Koordynator medycznych działań ratunkowych. Kierujący działaniami ratunkowymi. Zarządzanie informacją.
Organizacja działań w zdarzeniach z udziałem substancji niebezpiecznych. Logistyka ratownictwa medycznego w zdarzeniach masowych. Zasoby ludzkie i sprzętowe. Zasady prowadzenia segregacji medycznej. Transport rannych i chorych.
Specyfika pacjenta pediatrycznego w zdarzeniach masowych i sytuacjach szczególnych. Zagrożenia. Triage pediatryczny. Postepowanie medyczne w miejscu zdarzenia.
Szpitalny oddział ratunkowy w zdarzeniach masowych. Zasady współpracy zespołów ratownictwa medycznego ze szpitalnym oddziałem ratunkowym, LPR. Rola i zadania szpitalnego oddziału ratunkowego z zdarzeniach masowych. Alokacja poszkodowanych. Dysponowanie LPR.
Procedura postępowania na wypadek wystąpienia zdarzenia z dużą liczbą poszkodowanych
Katastrofy naturalne (trzęsienia ziemi, powodzie, huragany, tsunami itp.) – charakterystyka mechanizmów powstawania i negatywnych skutków wybranych zagrożeń powodowanych siłami natury w aspekcie potrzeb pomocowych i możliwości skutecznego niesienia pomocy
Katastrofy i awarie antropogeniczne (techniczne, budowlane, komunikacyjne, przemysłowe CBRN, itp.) – charakterystyka mechanizmów powstawania i negatywnych skutków wybranych zagrożeń powodowanych siłami natury w aspekcie potrzeb pomocowych i możliwości skutecznego niesienia pomocy

Organizacja akcji ratowniczych podczas katastrof naturalnych i antropogenicznych – podstawowa terminologia oraz zasady, mechanizmy i procedury związane z organizowaniem działań ratowniczych i pomocowych związanych z usuwaniem skutków sytuacji kryzysowych wywołanych siłami natury lub/oraz działalnością człowieka. Zabezpieczenie miejsca zdarzenia masowego. Środki ostrożności i ochrony osobistej. Zasady ewakuacji (metody, techniki i środki. Dekontaminacja – etapy i technik i środki.
Mechanizmy reagowania na katastrofy w Polsce – instrumenty prawne oraz organy administracji odpowiedzialne za organizowanie działań ratowniczych i pomocowych związanych z likwidacją skutków klęsk żywiołowych i katastrof (bieżące funkcjonowanie, państwa, zarządzanie kryzysowe, stany nadzwyczajne)
Specjalistyczne podmioty ratownicze odpowiedzialne za reagowanie w czasie klęsk żywiołowych itp. zdarzeniach masowych (zawodowe i społeczne) – rola i zakres działania oraz potencjał ratowniczy PSP i KSRG, OSPGOPR/TOPR, WOPR, PCK
Unijny mechanizm ochrony ludności (UM– organizacja i zasady funkcjonowania europejskiego mechanizmu ochrony ludności, jako narzędzia wspólnotowego w zakresie przygotowania, zapobiegania i reagowania na klęski żywiołowe lub katastrofy spowodowane przez człowieka.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne sem 5.
Segregacja medyczna – ćwiczenia symulowane, , wirtualna rzeczywistość (VR)
Organizacja działań ratowniczych w zdarzeniach o charakterze masowym z działaniem lub bez działania czynnika niebezpiecznego (skażenie chemiczne) - gry sytuacyjne

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:
Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość
Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja),gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość
Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny
Ćwiczenia - gry symulacyjne, ćwiczenia w warunkach symulacyjnych

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)

EK_01-13	Zaliczenie forma pisemna – test lub forma opisowa semestr zimowy	Wykład
EK_01-13	Egzamin forma pisemna – test semestr letni	Wykład
EK 01-13	Aktywność na zajęciach, obserwacje studentów	Ćwiczenia audytoryjne

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Sposób zaliczenia:

- Zaliczenie z oceną w sem 5, egzamin w sem 5 z całego przedmiotu

Formy zaliczenia:

Zaliczenie z oceną – ćwiczenia: aktywność na zajęciach, obserwacja studenta, odpowidz ustna,
Egzamin ma formę pisemną, testową, Test jednokrotnego wyboru, 45 – 50 pytań, cztery możliwości odpowiedzi do wyboru, jedna odpowiedź prawidłowa.

- w celu zaliczenia egzaminu student jest zobowiązany uzyskać 60 % poprawnych odpowiedzi

ZALICZENIE W DRUGIM TERMINIE ODBYWA SIĘ Z SESJI ZIMOWEJ POPRAWKOWEJ, MA FORMĘ PISEMNĄ. WARUNKIEM ZALICZENIA JEST UDZIELENIE MIN 60 % POPRAWNYCH ODPOWIEDZI.

5,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 91-100%
4,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 81-90%
4,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 71-80%
3,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61-70%
3.0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Arkadiusz Trzos Ratownictwo medyczne wobec współczesnych zagrożeń. Elamed Katowice 2019
2. Anita Podlasin, Adam Stępka Zdarzenia masowe i konflikty zbrojne. Organizacja i procedury postępowania. PZWL Warszawa 2022
3. Ciećkiewicz J (red.): Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych. Wyd. Med. Górnicki, Wrocław 2010.
4. **Procedura postępowania na wypadek wystąpienia zdarzenia z dużą liczbą poszkodowanych – wersja 2.3 Warszawa 2024 https://www.gov.pl/web/zdrowie/zdarzenia-z-duza-liczba-poszkodowanych**

Literatura uzupełniająca:

1. Biological, chemical, and radiological terrorism : emergency preparedness and response for the primary care physician / Alan L. Melnick. - New York : Springer, cop. 2008.
2. Medycyna ratunkowa i katastrof : podręcznik dla studentów uczelni medycznych / red. nauk. Andrzej Zawadzki ; [aut. Andrzej Basiński i in.]. - Wyd. 1, (dodr.). - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2009.
3. Medycyna wypadków w transporcie / pod red. Krzysztofa Klukowskiego; aut. Wiesław Blady [i in.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005
4. Postępowanie ratownicze w wypadkach masowych i katastrofach / Przemysław Guła. - Kraków : Medycyna Praktyczna, 2009.
5. Powiadamianie i dysponowanie w ratownictwie medycznym / Przemysław Guła. - Kraków : Medycyna Praktyczna, cop. 2009.
6. Ratownictwo chemiczno-medyczne / Jerzy Konieczny, Jerzy Ranecki. - Poznań ; Warszawa : "Garmond", 2007.
7. Triage : ratunkowa segregacja medyczna / red. Kevin Mackway-Jones, Janet Marsden, Jill Windle ; [tł. z jęz. ang.: Krzysztof Dudek]. - Wyd. 1 pol. red. Janusz Jakubaszko. - Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 201
8. Wczesne postępowanie medyczne w katastrofach : podręcznik dla ratowników medycznych / red. nauk. Susan M. Briggs ; przy współpr. Kathryn H. Brinsfield ; red. nauk. tł. Andrzej Zawadzki ; z ang. tł. Wojciech Rowiński, Justyna Domienik. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007.
9. Jerzy Konieczny Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe. Leksykon administracji bezpieczeństwa. Garmond Oficyna wydawnicza Poznań 2009

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej